

holdelse af fly, besætning og passagerer i tilfælde, hvor flyet har opereret uden eller i strid med en aftale, er anført i *artikel 30*. Spørgsmålet om sanitetsluftfartøjers overflyvning af eller landing på tredjestats territorium er reguleret i *artikel 31*. Ifølge *stk. 3* er tredjestaten forpligtet til at tilbageholde fly og internere de ombordværende, såfremt flyet viser sig ikke at være et sanitetsluftfartøj.

Afsnit III

Savnede og døde personer

Artikel 32–34 indebærer en videreudvikling af reglerne om eftersøgning af ofre i en konflikt og behandlingen af afdødes jordiske rester.

Artikel 32 fastslår, at parterne ved anvendelsen af disse bestemmelser skal lade sig tilskynde af familiers ret til at få underretning om deres slægtninges skæbne.

Artikel 33 indeholder detaljerede regler om parternes pligt til at eftersøge savnede og til at videre-sende oplysninger om disse. Til opfyldelse af denne forpligtelse har Dansk Røde Kors tilbudt at oprette et informationskontor, der tillige vil have til opgave at opfylde forpligtelserne i henhold til *artikel 74* om bistand til familiesammenføring. Modaliteterne for et sådant kontor er genstand for forhandling mellem indenrigsministeriet og Dansk Røde Kors. *Artikel 34* regulerer parternes pligter med hensyn til gravsteder og rummer bestemmelser om vedligeholdelse, om slægtninge og andres adgang til besøg, samt, om hjemsendelse af afdødes jordiske rester og personlige effekter.

Del III

Metoder og midler i krigsførelse. Kombattant- og krigsfangestatus

Afsnit I

Metoder og midler i krigsførelse

Artikel 35–41 udgør en bekræftelse på og en videreudvikling af de gældende folkeretlige regler i den IV Haagerkonvention af 18. oktober 1907 om regler og vedtægter for krig til lands og det dertil knyttede reglement (»landkrigsreglementet«), dog således at afsnittet, i lighed med protokollens øvrige bestemmelser, gælder for al krigsførelse.

Artikel 35 gentager og præciserer i *stk. 1* og *2* begrænsningen i de stridene parternes adgang til at vælge metoder og midler i krigsførelsen ligesom forbudet mod at anvende unødigt skadevoldende våben i IV Haagerkonvention fastslås på ny. Bestemmelsen må ses i sammenhæng med *artikel 48*, som kræver, at der til stadighed skelnes mellem civile genstande og militære mål, og at alene mili-

tære mål angribes. Begrænsningen i anvendelsen af våben er udbygget i den FN-konvention om forbud mod anvendelsen af visse konventionelle våben, som samtidig hermed er forelagt for folkettingen. *Stk. 3* indeholder et nyt forbud mod at benytte krigsmetoder eller midler, som kan forårsage »udbredt, langvarig og alvorlig skade på det naturlige miljø«, såkaldt »økologisk krigsførelse«. Denne bestemmelse er udbygget i *artikel 55*.

Artikel 36 indeholder en forpligtelse til ved udforskning, udvikling, erhvervelse eller valg af nye våben at undersøge, hvorvidt anvendelsen heraf måtte være folkeretsstridig. I Danmark vil denne forpligtelse blive opfyldt af forsvarskommandoen, der i tilfælde af tvivl om et konkret projekt inddrager forsvarsministeriet i sagen.

I *artikel 37* gentages forbudet fra IV Haagerkonvention mod at anvende svigagtige handlinger (perfidid) til at uskadeliggøre en modstander. Derimod tillades krigslist, dvs. handlinger, som vildleder modparten, uden at krænke folkeretten og uden at forlede modparten til at tro, at man er undergivet folkeretlig beskyttelse.

Artikel 38 og *39* indeholder forbud mod ureglementeret brug af internationale kendemærker, f. eks. Røde Korsmærket, det nye civilforsvarsmærke, parlamentærflag eller FN-tegnet, af tredjestaters flag, militære kendemærker eller uniformer eller, under visse omstændigheder (angreb m.v.) af modpartens flag, militære kendetegn eller uniformer. Disse regler ændrer ikke de almindelige regler om spionage og brug af flag under væbnet konflikt til søs. Dansk rets regler om straf for misbrug af kendemærker er anført nedenfor i bemærkningerne til *artikel 85, stk. 3*.

Artikel 40 gentager forbudet i IV Haagerkonvention mod at beordre, at der ikke må være overlevende (at nægte pardon), at true hermed eller at føre krig på dette grundlag.

Artikel 41 beskytter kombattanter, som er gjort ukampdygtige (»hors de combat«), og som (endnu) ikke er beskyttet af første, anden eller tredje Genèvekonventionen. Disse personer må ikke angribes, men er ikke beskyttet mod utilsigtede skader som følge af angreb mod nærliggende militære mål. *Stk. 3* indeholder en særlig regel om, at personer, som er taget til fange under særlige vilkår, som ikke tillader evakuering, skal frigives, og at alle gennemførlige forholdsregler skal træffes for at garantere deres sikkerhed.

Gældende folkeret indeholder ingen regler om beskyttelse af personer, der springer ud med faldskærm fra et nødstedt luftfartøj, men *artikel 42* bestemmer nu, at sådanne personer ikke må angribes, uanset om de må formodes at lande bag egne